

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 8Csp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520200934
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8520200934.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudcom Mgr. Vladimírom Gurkom v právnej veci žalobcov: 1. S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX P., občan SR, 2. C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX, XXX XX P., občan SR, obaja žalobcovia právne zastúpení: JUDr. Igor Šafranko, advokát, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, pr. zast.: Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.768,09 eur takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom spoločne a nerozdielne sumu 300 eur, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcom spoločne a nerozdielne trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali zaplata sumy 1 768,09 eur z titulu primeraného finančného zadostučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa.

2. Žalobu odôvodnili tým, že v konaní na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 6Csp/1/2019 boli ako žalovaní v postavení spotrebiteľov. Terajší žalovaný si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplata sumy 1 768,69 eur s príslušenstvom. Okresný súd Stará Ľubovňa žalobu v celom rozsahu zamietol rozsudkom zo dňa 13.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 31.7.2019. Zároveň citovali body 18, 20 a 21 uvedeného rozsudku, z ktorých vyplýva, že súd z dôvodu nesprávneho údajov o celkovej výške úveru a o ročnej percentuálnej miere nákladov vyhodnotil poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalovaným bol poskytnutý úver vo výške 3 561,74 eur a celkovo uhradili sumu 5 254,59 eur, teda uhradili viac ako čerpali, bola žaloba v uvedenej veci zamietnutá. Žalobcovia ďalej uviedli, že ako spotrebiteľia si uplatňujú primerané finančné zadostučinenie za porušenie ich spotrebiteľských práv, ktoré boli nútení brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Za primerané finančné zadostučinenie považovali sumu vo výške 1 768,09 eur zohľadňujúc skutočnosť, že žalovaný sa na ich úkor chcel obohatiť o túto sumu. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t.j. rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 6Csp/1/2019 zo dňa 13.6.2019. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v základnej veci nie je možné v konaní o primerané finančné zadostučinenie ani rozširovať ani zužovať. Vzhľadom na tieto skutočnosti žiadali žalobe vyhovieť.

3. Na preukázanie svojich tvrdení pripojili k žalobe rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 6Csp/1/2019 zo dňa 13.6.2019 s doložkou právoplatnosti.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe citoval § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., z ktorého zdôraznil, že spotrebiteľ sa môže domáhať proti poručiteľovi na súde ochrany svojich práv, a to od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Pohľadávka zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 4.6.2008 uzavretej medzi žalobcami a spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. mu bola postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1237/2015/CE, pričom žalovaný vstupoval do zmluvného vzťahu v dobrej viere, že zmluva je uzavretá prísne podľa právnymi predpismi vymedzených pravidiel. Pri výklade § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je podľa názoru žalovaného nevyhnutné sledovať jeho účel. Ďalej uviedol, že zákonodarca podľa jeho názoru uvedeným ustanovením nesledoval to, aby dôsledkom akejkoľvek úspešnej obrany spotrebiteľa bol automaticky vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Je absurdné, ak by bol ktokoľvek za aplikáciu jeho ústavného práva na súdnu ochranu zo strany súdov sankcionovaný osobitným zadosťučinením pre protistranu. Následkom neúspechu v konaní je povinnosť znášať trovy konania protistrany. Priznanie osobitného zadosťučinenia z dôvodu úspechu v súdnom spore bez preukázania naplnenia hypotézy vyžadovanej v § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. by preto bolo vybočením zo základných princípov civilného sporového poriadku. Primerané finančné zadosťučinenie je podľa názoru žalovaného na mieste ako osobitná kompenzácia nemajetkovej ujmy vzniknutej spotrebiteľovi, pričom táto musí byť nielen tvrdená, ale aj preukázaná. Poukázal tiež na to, že žalobcovia ako úveroví dlžníci si podľa jeho vedomostí naďalej neplnia svoje zmluvné povinnosti voči postupcovi. Iniciováním tohto konania sa žalobcovia snažia zneužiť postavenie spotrebiteľa a získať tak neoprávnene majetkový prospech. Žalovaný tiež poukázal na neprimeranú a ničím neodôvodnenú výšku požadovaného zadosťučinenia. Keďže žalobcovia nepreukázali naplnenie hypotézy, ktorú § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. na priznanie finančného zadosťučinenia vyžaduje, navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

5. Žalobcovia v replike najprv vo všeobecnosti rozobrali inštitút primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý je novým inštitútom v spotrebiteľskom práve. Poukázali na to, že v spotrebiteľskom práve platí princíp kumulácie ochrany spotrebiteľa a jednotlivé úpravy ochrany spotrebiteľa sa aplikujú vedľa seba a nezávisle na sebe. Z § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. vyplýva, že súd prvej inštancie sa má zaoberať tým, či je splnená hmotnoprávna podmienka priznania nároku na primerané finančné zadosťučinenie, teda či bol spotrebiteľ v spotrebiteľskom spore úspešný. Rozsudkom vydaným v základnom konaní a jeho odôvodnením je definované po stránke kvalitatívnej i kvantitatívnej porušenie spotrebiteľského práva a súd konajúci o primeranom finančnom zadosťučinení nemôže dôjsť k iným záverom o rozsahu porušenia spotrebiteľského práva. Ustanovenie § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritériá na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Primerané finančné zadosťučinenie nadväzuje len na úspech spotrebiteľa v základnom konaní, a to hoci aj len čiastočný úspech. Zo zákona nevyplýva, aby spotrebiteľ dokazoval akúsi intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku spotrebiteľa, ako ho pociťoval, prežíval a podobne. Spotrebiteľ má teda podľa zákona tvrdiť a dokazovať len to, že na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi. Zo skutočnosti, že výšku primeraného finančného zadosťučinenia určuje súd voľnou úvahou vyplýva, že ani výšku primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľ nedokazuje. Voľná úvaha súdu však nemôže byť svojvoľnou. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil alebo mienil spôsobiť porušením spotrebiteľského práva. Poukázal pritom na trend v rozhodovacej praxi súdov, keď prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali primerané finančné zadosťučinenie práve vo výške, v akej bola v súvislosti s obohatením sa dodávateľa alebo jeho snahou obohatiť sa, uplatnená. Žalobcovia ďalej uviedli niektoré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a výšku priznaného primeraného finančného zadosťučinenia. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia prechádza vývojom, pričom postupne bolo väčšinou rozhodovacou praxou ustálené, že podľa zákona je nerozhodné, či je spotrebiteľ v pozícii žalobcu alebo žalovaného, či sám svoje povinnosti voči dodávateľovi splnil alebo nie. Podobne sa vyvíja výška primeraného finančného zadosťučinenia. Poukázali ďalej na to, že vzhľadom na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, na ktoré odkazovali, by bolo doslova nešťastnou zhodou okolností, ak by vec v rámci odvolania napadla do takého senátu, ktorý priznáva primerané finančné zadosťučinenie paušálne vo výške 50 eur. Poukázali ešte aj na ďalšie rozhodnutie Okresného súdu v Žiline sp. zn. 14C/295/2014 zo dňa 24.9.2015 v spojení s Krajským súdom v Žiline sp. zn. 11Co/471/2015 a v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR

sp. zn. 6Cdo/127/2017, kde bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 25-násobku poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. V závere sa ešte vyjadrili k tomu, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcov. Z jeho povahy vyplýva, že v prípade úspechu sa žalobcovia obohatiť musia, avšak nemôže sa toto obohatenie stotožňovať s bezdôvodným obohatením. Svojou podstatou inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je na jednej strane odmenou pre spotrebiteľa za úspech spotrebiteľskom súdnom konaní a na druhej strane finančným sankcionovaním dodávateľa za porušenie spotrebiteľského práva. Žalobcovia preto trvali na žalobe a žiadali jej vyhovieť.

6. K replike pripojili viacero rozhodnutí najmä Krajského súdu v Prešove a vyššie uvedené rozhodnutie Okresného súdu v Žiline, Krajského súdu v Žiline a NS SR.

7. Žalovaný v replike najprv predostrel definíciu priemerného spotrebiteľa v judikatúre Súdneho dvora EÚ, pričom uviedol, že nespochybňuje možnosť priemerného spotrebiteľa dovolať sa primeraného finančného zadosťučinenia v prípade, ak vstúpi do pre neho nevýhodného zmluvného vzťahu, ktorý prípadne obsahuje aj neprijateľné podmienky, ale zotrval na tvrdení, že takáto forma satisfakcie nemôže byť poskytovaná na základe akejkoľvek úspešnej obrany spotrebiteľa. Poukázal na to, že už v základnom konaní znášal trovy protistrany a úver, ktorý bol predmetom konania, bol vyhodnotený ako bezúročný a bez poplatkov, čo podľa jeho názoru predstavuje dostatočnú výhodu na strane žalobcov. Pre úplnosť ešte zdôraznil, že v základnom konaní nebol preukázaný úmysel postupcu (ako vyhotoviteľa zmluvy o úvere) neuviesť jej povinné obsahové náležitosti. Ten do zmluvného vzťahu vstupoval v dobrej viere, že zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti. Výkladom § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. spôsobom prezentovaným žalobcom by sme sa dostali do situácie, kedy by súdy automaticky garantovali spotrebiteľom (pováčšine porušujúcim svoje zmluvné povinnosti) duplicitné právo na primerané finančné zadosťučinenie a veriteľov by dvakrát trestali za obsah zmluvy o úvere. V tomto smere poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012 zo dňa 10.10.2013, z ktorého citoval a zdôraznil názor súdu, že je nevyhnutné aj v záujme eliminácie možného zneužitia § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. sledovať jeho účel a ak bol prijatý záver o tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov a žalovaná je povinná vrátiť iba rozdiel medzi tým, čo prijala a tým čo zaplatila, tak týmto rozhodnutím bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán. Vo svetle tohto rozhodnutia sa žaloba javí byť právne nepodloženým podaním. V pôvodnom konaní totiž k žiadnemu uplatneniu práv zo strany žalobcov v zmysle hypotézy predpokladanej § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. nedošlo, nakoľko žalobcovia v konaní vystupovali výlučne v procesnom postavení žalovaných. Na podporu tohto tvrdenia citoval aj z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/159/2015 zo dňa 25.5.2015 a na záver citoval ešte z uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15Co/68/2018 zo dňa 2.7.2019. Žiadal preto žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal strany sporu a ich zástupcov, strany sporu prostredníctvom ich právnych zástupcov. Na pojednávanie sa nedostavili strany sporu, ktorých neúčast' ospravedlnili ich právni zástupcovia, preto súd prejednal vec aj v ich neprítomnosti.

9. Právni zástupcovia strán sporu trvali na svojich doterajších vyjadreniach. Právny zástupca žalovaného okrem toho ešte poukázal na skutočnosť, že žalobcovia sa v inom konaní vedenom na tunajšom súde domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia s tým, že by malo ísť o konanie pod sp. zn. 4Csp/9/2019, v ktorom malo byť dňa 23.11.2021 pojednávanie, ktoré však bolo zrušené, teda vo veci asi zatiaľ nie je rozhodnuté. Žalobcovia si uplatňujú bezdôvodné obohatenie vo výške 999,18 eur s prísl. O tomto právny zástupca žalovaného predložil krátkou cestou súdu dôkaz - upovedomenie o odročení alebo zrušení pojednávania vytyčeného na deň 23.11.2021.

10. Vzhľadom na toto nové tvrdenie súd v priebehu prerušenia pojednávania zabezpečil žalobu vo veci vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 4Csp/9/2019, ktorú vykonal ako dôkaz v zmysle § 295 C.s.p.

11. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými a zabezpečenými súdom v priebehu konania ako sú uvedené vyššie (v bodoch 3 a 10 tohto odôvodnenia) zistil tento skutkový stav:

12. Na Okresnom súde Stará Ľubovňa sa viedlo konanie pod sp. zn. 6Csp/1/2019, v ktorom ako žalobca vystupovala spol. EOS KSI Slovensko, s.r.o. a ako žalovaní S. K. a C. K. a v ktorom si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 1 768,69 eur s príslušenstvom. Išlo o nárok vzniknutý zo zmluvy o splátkovou úvere č. 0531075044 zo dňa 4.6.2008 uzavretej medzi uvedenými žalovanými a spol. Slovenská sporiteľňa, a.s., na základe ktorej bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 110 000,-Sk, t.j. 3 651,33 eur. Okresný súd Stará Ľubovňa žalobu v celom rozsahu zamietol rozsudkom zo dňa 13.6.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 31.7.2019. Súd vychádzal z toho, že v zmluve bol uvedený nesprávne údaj o celkovej výške úveru a o ročnej percentuálnej miere nákladov, v dôsledku čoho vyhodnotil úver ako bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalovaným bol poskytnutý úver vo výške 3 561,33 eur a celkovo uhradili sumu 5 254,59 eur, teda uhradili viac ako čerpali, bola žaloba v uvedenej veci zamietnutá. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Csp/9/2019 sa žalobcovia S. K. a C. K. domáhajú voči žalovaným spol. Slovenská sporiteľňa, a.s. a spol. EOS KSI Slovensko, s.r.o. vydania bezdôvodného obohatenia celkovo vo výške 999,18 eur s prísl., a to od spol. Slovenská sporiteľňa vo výške 49,18 eur a voči spol. EOS KSI Slovensko, s.r.o. vo výške 950 eur, a to z vyššie uvedenej zmluvy o splátkovou úvere č. 0531075044 zo dňa 4.6.2008. Zároveň sa domáhajú určenia neprijateľnej podmienky týkajúcej sa spracovateľského poplatku. Pojednávanie vytyčené v tejto veci ma deň 23.11.2021 bolo zrušené, teda vo veci zatiaľ nie je rozhodnuté.

13. Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

14. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. účinného od 10.6.2013, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, ako aj odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú.

16. V predmetnej právnej veci súd považuje za preukázané, že medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného existoval zmluvný vzťah založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pohľadávka z ktorého bola postúpená žalovanému, ktorý si nároky z tejto zmluvy uplatnil na súde v pozícii žalobcu proti žalobcom, ktorí vystupovali v pozícii žalovaných. O tomto uplatnenom nároku bolo rozhodnuté v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6Csp/1/2019, pričom z vyššie uvedených dôvodov na základe námietok žalobcov (v tomto konaní žalovaných) bol úver vyhodnotený ako bezúročný a bez poplatkov. Za tohto stavu súd uzavrel, že žalobcovia v uvedenom konaní úspešne uplatnili porušenie svojich práv, a to povinnosť dodávateľa uviesť všetky zákonom vyžadované náležitosti zmluvy a uviesť ich správne. Pri vyhodnotení otázky úspešného uplatnenia nároku spotrebiteľa súd vychádzal aj z názorov vyslovených v rozsudkoch Krajského súdu v Prešove (napr. sp. zn. 22Co/192/2016 zo dňa 30.11.2017, 4Co/59/2019 zo dňa 27.2.2020 alebo 7Co/125/2019 zo dňa 27.2.2020), že predpoklad úspešného uplatnenia nároku je naplnený aj vtedy, ak sa nároku spotrebiteľ domôže v rámci procesnej obrany proti nároku uplatneného dodávateľom. Keďže žalovaný bol subjektom, ktorý si nárok uplatnil a voči ktorému smerovali námietky v pôvodnom konaní, súd

dospel k záveru, že je zodpovedným subjektom, voči ktorému majú žalobcovia právo uplatniť si primerané finančné zadosťučinenie. Súd preto považoval základ nároku žalobcov na primerané finančné zadosťučinenie za preukázaný a podmienky hypotézy § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. za splnené.

17. Čo sa týka výšky finančného zadosťučinenia, ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritéria pre vymedzenie výšky, resp. spôsobu výpočtu finančného zadosťučinenia pre spotrebiteľa. Jeho výška zadosťučinenia je ponechaná na voľnej úvahe súdu, ktorá však nemôže byť svojvoľná. Ako vyplýva z názvu tohto inštitútu, má ísť o primerané zadosťučinenie. Judikatúra slovenských súdov ustálila (ako to vyplýva aj z rozhodnutí predložených žalobcami), že pri stanovení výšky tohto zadosťučinenia treba vychádzať z okolností jednotlivého prípadu a zohľadniť závažnosť porušenia práv, okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, intenzitu a časové trvanie závažného konania a pod. Súd je pritom názoru, že primerané finančné zadosťučinenie nenahrádza bezdôvodné obohatenie, či nejakú majetkovú ujmu spotrebiteľa, keďže tieto sú samostatnými nárokmi s vlastnými podmienkami na ich vznik.

18. Žalobcovia boli vystavení súdnemu konaniu, boli nútení podniknúť kroky na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom (teda je spôsobilé prívodiť ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov apod.), odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobcovia však svoj rozsah nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnili len tým, že o túto sumu sa chcel žalovaný bezdôvodne obohatiť a následne poukazom na rozhodovaciu prax najmä Krajského súdu v Prešove.

19. V danom prípade porušenie práv žalobcov ako spotrebiteľov spočívalo v tom, že súd vyhodnotil ako nesprávne 2 údaje v zmluve o úvere, ktoré vychádzali z toho, že poplatok za poskytnutie úveru, ktorý podľa zmluvy mali žalobcovia zaplatiť, bol započítaný so sumou úveru a reálne bola žalobcom poskytnutá suma úveru znížená o poplatok. Konajúci súd v pôvodnom konaní pritom vychádzal najmä z názorov vyslovených Súdnym dvorom EÚ v rozsudku C 377/14 zo dňa 21.4.2016. Možnosť požadovať poplatok za poskytnutie (či spracovanie) úveru majú banky v zásade do súčasnosti (žalobcovia v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Csp/9/2019 sa domáhajú určenia, že zmluvná podmienka týkajúca sa toho poplatku je neprijateľná, evidentne vychádzajúc z toho, že v niektorých prípadoch niektoré súdy vyhodnotili rôzne poplatky za neprijateľné podmienky). Je zrejmé, že v čase uzavretia zmluvy, t.j. v júni 2008, nemohol veriteľ ani len predpokladať vývoj judikatúry, a to ani Súdného dvora EÚ, ktoré rozhodnutie (prijaté po takmer 8 rokoch od uzavretia úverovej zmluvy) a názory v ňom vyslovené, boli hlavným dôvodom vyhodnotenia zmluvy ako bezúročnej a bez poplatkov. Je teda možné vyvodiť, že právny predchodca žalobcu, ktorý je bankou, vstupoval do zmluvného vzťahu v dobrej viere, že táto spĺňa všetky náležitosti vyžadované zákonom. Aj keď napokon súd vyhodnotil úver ako bezúročný a bez poplatkov, intenzitu tohto porušenia vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nemožno hodnotiť ako vysokú. Takisto nemožno prehliadnuť skutočnosť, že žalobcovia sa v inom konaní domáhajú vydania bezdôvodného obohatenia voči žalovanému a aj jeho právneho predchodcovi vo vyššie uvedenej výške. V pôvodnom konaní bolo konštatované, že úver je bezúročný a bez poplatkov, teda je vysoká pravdepodobnosť úspechu žalobcov v konaní týkajúceho sa vydania bezdôvodného obohatenia. V prípade úspechu v oboch konaniach (teda o vydanie bezdôvodného obohatenia, ako aj o primerané finančné zadosťučinenie) by mal žalovaný a jeho právny predchodca uhradiť žalobcom celkovo sumu, ktorá ak sa odpočíta od úhrady žalobcov na základe zmluvy o úvere, z ktorej sú odvodzované všetky tieto nároky, tak by úhrady žalobcov na poskytnutý úver nedosahovali ani výšku požičanej istiny (úhrady vo výške 5 254,59 eur - 999,18 eur - 1 768,09 eur = 2 487,32 eur, úver bol poskytnutý vo výške 3 651,33 eur). Súd zohľadnil aj skutočnosť, že žalovaný v pôvodnom konaní, kde vystupoval ako žalobca, po vydaní rozsudku vo veci samej nepodal odvolanie, teda nepredložoval súdne konanie a prípadné stresové prežívanie žalobcov súvisiace s týmto súdnym sporom.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd považuje žalobcami požadované zadosťučinenie za neprimerané. Žalobcovia pri rozsahu požadovaného zadosťučinenia odkazovali na judikatúru najmä Krajského súdu v Prešove. K tejto je potrebné uviesť, že ide o rozhodnutia najmä z rokov 2017 až 2018. V danom prípade je však potrebné uviesť (ako uvádzali aj samotní žalobcovia), že judikatúra v tejto oblasti sa vyvíja, pričom viaceré z rozhodnutí vydávaných v poslednom období priznávajú nižšie zadosťučinenia (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/54/2020 zo dňa 28.10.2021 - priznané PFZ 100 eur z požadovaných cez 1.258,15 eur, pri 2 vyhlásených neprijateľných podmienkach; rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11CoCsp 8/2021 z 21.10.2021 - priznané PFZ 500 eur z

požadovaných cez 2 174 eur pri 1 vyhlásenej neprijateľnej podmienke; rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn. 15Csp/16/2021 zo dňa 26.10.2021 - priznané PFZ 150 eur z požadovaných 600 eur pri 1 vyhlásenej neprijateľnej podmienke; rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn. 24Csp/46/2021 z 26.10.2021 - priznané PFZ 20 eur z požadovaných 600 eur pri 1 vyhlásenej neprijateľnej podmienke, pričom vo všetkých týchto konaniach vystupoval rovnaký právny zástupca, ako zastupuje žalobcov). Takisto pri rozhodnutí Okresného súdu Žilina uvádzaného žalobcami je potrebné uviesť, že prioritne tento súd pri určení primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal z určitého percenta z poskytnutých peňažných prostriedkov, a to konkrétne vo výške 5% (aj keď táto suma zodpovedala aj 25-násobku hodnoty neprijateľnej podmienky, nešlo o prvotné kritérium, ako súd dospel k výške primeraného finančného zadosťučinenia). Vo vyššie uvedenom rozhodnutí Okresného súdu v Prešove sp. zn. 24Csp/46/2021 z 26.10.2021 bolo priznané finančné zadosťučinenie dokonca iba vo výške 1% z poskytnutej sumy. Je teda zrejmé, že rozhodovacia prax súdov nie je ustálená v tom, že takmer vždy priznáva vysoké finančné zadosťučinenia. Ak má byť zadosťučinenie primerané, musí zohľadňovať okolnosti toho ktorého prípadu.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd za primerané finančné zadosťučinenie považoval sumu 300 eur, pri ktorej zohľadnil aj skutočnosť, že v danom prípade ide o dvoch žalobcov (na každého teda v priemere vychádza suma 150 eur), ako aj skutočnosť, že na uplatnenie svojich nárokov museli žalobcovia viesť aj ďalšie súdne konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnej podmienky. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Keďže išlo o spoločný záväzok žalobcov ako manželov z úveru, z ktorého je uplatňovaný nárok v tomto konaní, súd zaviazal žalovaného zaplatiť priznanú sumu žalobcom spoločne a nerozdielne.

22. O nároku na náhradu trov súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania spoločne a nerozdielne v rozsahu 100% napriek tomu, že im nepriznal požadovanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia v plnej výške a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, ten bol daný. Základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa pritom vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.